

„Magiczna moc bajek”- Międzynarodowy Projekt Czytelniczy

*„Bajka jest magicznym lustrem
pozwalającym dziecku spojrzeć inaczej na to,
co wydaje się trudne i nie do pokonania”*

Maria Molicka

Autorzy: Ludmiła Fabiszewska, Anna Zielińska

Miejsce realizacji: Publiczne Przedszkole w Starym Pilczynie

Zasięg: dla dzieci w wieku przedszkolnym

Osoby wdrażające: Katarzyna Pytlarczyk

Czas realizacji: 1.10.2019 r. do 31.05.2020 r.

Koszty i źródła realizacji: Nie wymaga nakładu finansowego

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki artystyczne

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

1. Wstęp

Innowacja jest odpowiedzią na realizację podstawowych kierunków polityki oświatowej MEN roku szkolnym 2019/2020 oraz założeń podstawy programowej wychowania przedszkolnego

Każdy z nas wie, że bajki były od zawsze sposobem na przekazywanie dzieciom wiedzy i zasad moralnych. Wspólne czytanie bajek z dziećmi z dorosłymi wywiera ogromny wpływ na rozwój małego człowieka. Bajki pomagają dzieciom w nazywaniu i rozpoznawaniu własnych emocji oraz sposobów radzenia sobie z nimi. Odpowiednia literatura wzbogaca dziecięcą wiedzę, jest źródłem rozrywki i zabawy. Odpowiednie książki są także źródłem ważnych uniwersalnych wartości moralnych. Potrzeba kontaktu dziecka z książką nie jest spontaniczna, dlatego też musi ją wzbudzić nauczyciel lub rodzic w procesie wychowania.

W związku z powyższym jednym z zadań przedszkola jest między innymi rozbudzanie zainteresowań czytelniczych. Podczas utożsamiania się z bohaterem dzieci potrafią przepracować różne i trudne dla siebie sytuacje, poradzić sobie z przykrymi emocjami. Nabywają nowe umiejętności społeczne i emocjonalne, łatwiej identyfikują swoje przeżycia. Czytanie uczy dzieci odróżniać dobro od zła, dostarcza pozytywnych wzorców, wpływa na rozwój uczuć, zachęca do refleksji nad konsekwencjami własnych słów i czynów.

Dzięki czytaniu odpowiedniej literatury dziecko staje się lepsze, bogatsze wewnętrznie, pragnie, aby zawsze tryumfowało dobro i sprawiedliwość. Dzieci często nie potrafią poradzić sobie w trudnych dla nich sytuacjach emocjonalnych, nie wiedzą jak je nazwać, nie potrafią zwrócić się do dorosłego po pomoc i przez to łatwo mogą wpaść w pułapkę własnych, negatywnych emocji i braku akceptacji ze strony otoczenia. W takich sytuacjach ważną rolę odgrywa bajko terapia, która jest terapią przy użyciu bajki, lub baśni. Dzięki bajkom i baśniom dziecko zaspokaja swoje potrzeby psychiczne- poczucie, że jest kochane, akceptowane i bezpieczne. Bajki i baśnie dają mu wsparcie i poczucie siły.

Innowacja „Magiczna moc bajek” jest wprowadzana z myślą o dzieciach, aby potrafiły się odnaleźć w dorosłym życiu, a książka była ich przyjacielem. Mam nadzieję, że działania w ramach tej innowacji wyzwolą w dzieciach otwartość, swobodę i chęć poznawania świata, co

będzie podstawą do prawidłowego rozwoju. Ponadto oczekuję, że dzięki wspólnemu czytaniu bajek terapeutycznych zrodzi się więź między dziećmi, która powinna przynieść dużo radości i satysfakcji.

2. Rodzaj i zakres innowacji

Innowacja, którą wprowadzę jest innowacją programowo-metodyczną. Edukacja za pomocą bajek i baśni powinna być nieodłącznym elementem rozwoju człowieka, dlatego wprowadzane działania będą do tego dążyć.

„Magiczna moc bajek” obejmuje dzieci 4, 5, 6-letnie. Innowacyjność programowa polega nie tylko na działaniu nauczycieli w przedszkolu ale także na zapraszaniu do udziału rodziców oraz różnych ważnych osobistości.

Na realizację innowacji przewidziano 3-4 zajęcia w miesiącu.

Analizowane utwory to bajki, baśnie oraz bajki terapeutyczne, a wśród nich: bajki psychoedukacyjne, psychoterapeutyczne oraz relaksacyjne. Bajki te będą pomagały nazywać lęki, w sposób wyobraźniowy przedstawiać trudne sytuacje. Poprzez takie działania w przedszkolu dzieci zaczną rozumieć swoje i innych zachowania. Opracowując innowację wybrano teksty dostosowane do wieku dzieci.

3. Cele innowacji

Cele ogólne:

Głównym celem innowacji jest promowanie wśród dzieci czytania bajek i baśni jako sposobu na ich rozwój, kształcenie, zdobywanie wiedzy i wychowanie szczęśliwego człowieka oraz kształtowanie postaw społecznych u dzieci w wieku przedszkolnym wobec osób z niepełnosprawnością.

Cele szczegółowe:

- Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci.
- Kształtowanie postaw, wychowanie do wartości.
- Przekazywanie za pomocą literatury wartości moralnych.

- Wyzwalanie pozytywnych emocji (radości, zadowolenia, poczucia bezpieczeństwa).
- Rozwijanie wyobraźni, koncentracji i uwagi, zdolności twórczego myślenia.
- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka.
- Kształtowanie postawy empatii wobec osób niepełnosprawnych.
- Przedstawienie dzieci z niepełnosprawnością jako wartościowych ludzi, którzy chcą się bawić, śmiać, uczestniczyć w życiu grupy.

4. Treści dydaktyczne

Moduł I „Szanuję drugiego człowieka”- październik 2019

Moduł II „Kto to jest przyjaciel?”- listopad 2019

Moduł III „Czy inny znaczy gorszy?”- grudzień 2019

Moduł IV „Jesteśmy razem, pomagamy sobie wzajemnie”- styczeń 2020

Moduł V „Czy warto kłamać?”- luty 2020

Moduł VI „Strach ma wielkie oczy”- marzec 2020

Moduł VII „Chciwość nie popłaca”- kwiecień 2020

Moduł VIII „Obcy- nieznajomy”- maj 2020

5. Przewidywane osiągnięcia

Wyżej wymieniona innowacja w swoich założeniach ma sprzyjać osiągnięciu następujących rezultatów:

- Wszechstronnemu rozwojowi dziecka w obszarach: społecznym, emocjonalnym, poznawczym, fizycznym;
- Wzrostowi czytelnictwa;
- Doskonaleniu umiejętności językowych dzieci;
- Wzrostowi zrozumienia tekstów i poleceń;
- Nauce twórczego myślenia;
- Poprawie koncentracji, wydłużeniu przedziału uwagi;

- Rozwijaniu pamięci i wyobraźni;
- Zwiększeniu zdolności dzieci do refleksji i krytycznego myślenia;
- Rozwojowi inteligencji emocjonalnej;
- Podwyższeniu samooceny;
- Rozbudzaniu zachowań prospołecznych (chęć niesienia pomocy innym ludziom, wrażliwość na krzywdę innych i niesprawiedliwość).

6. Procedury osiągnięcia celów. Organizacja pracy

Stosowane metody pracy:

- Podające, oparte na słowie, informujące np. opowiadanie, wyjaśnienie;
- Problemowe, oparte na samodzielnym dochodzeniu do wiedzy np. dyskusja, burza mózgów, itp.;
- Eksponujące, oparte na obserwacji, np. inscenizacje, impresje ruchowe, czy muzyczne, itp.
- Praktyczne, oparte na działaniu.

Stosowane formy pracy:

- Praca indywidualna;
- Praca w zespołach;
- Praca w małych grupach.

Środki dydaktyczne wskazane do wykorzystania podczas innowacji:

- Zbiór bajek, baśni, wierszy;
- Magnetofon, płyty z nagraniem muzyką relaksacyjną i ilustracyjną;
- Pacynki, kukielki, itp.;
- Ilustracje, obrazki, plakaty, rysunki;
- Różnorodne materiały i narzędzia plastyczne;
- Komputer i telewizor;
- Szarfy, piłki, koła, itp.

7. Ewaluacja

Ewaluacja dokonywana będzie na bieżąco poprzez obserwacje uczestników zajęć, rozmowy z nimi będą stanowić informację zwrotną dla nauczyciela prowadzącego zajęcia. Prace plastyczne przedszkolaków będące wynikiem spontanicznego działania pod wpływem doznań i uczuć będą stanowić ważny materiał badawczy. Zadaniem ewaluacji jest modyfikacja zachowań dzieci. Uzyskane wyniki będą analizowane i wykorzystywane do dalszej pracy z dziećmi.

8. Bibliografia

Andersen H. Ch., Baśnie, wydawnictwo Media Rodzina, 2005,
Bettelheim B., Cudowne i pożyteczne. O znaczeniu i wartościach baśni, wydawnictwo J. Santorski 1995,
Brocklehurst R., Doherty G., Baśnie braci Grimm, wydawnictwo Olesiejuk, 2016,
Szeliga K., Bajkoterapia. Brat i siostra- bajka o pomaganiu innym i szacunku dla starszych, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010
Wójcik Z., Pobawmy się w teatr, wydawnictwo Didasko, 2006

9. Załączniki

Nr 1. Przykładowy scenariusz zajęć

Załącznik Nr 1.

PRZYKŁADOWY SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Temat: „Kto to jest przyjaciel?”

Cele ogólne:

- rozwój tolerancji
- rozwijanie uważnego słuchania
- zachęcanie dzieci do wypowiedzania się na tle grupy
- rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia
- integracja grupy
- rozwijanie zasad dobrych manier

Cele szczegółowe:

- dziecko potrafi się dzielić
- dziecko odnosi się z szacunkiem do innych
- dziecko poprawnie buduje wypowiedzi wielozdaniowe
- dziecko potrafi współdziałać w grupie
- dziecko odpowiednio reaguje na polecenia nauczyciela

- dziecko potrafi powiedzieć coś miłego innej osobie

Umiejętności kluczowe Podstawy Programowej Wychowania Przedszkolnego:

- dziecko uczestniczy w zabawach ruchowych
- obdarza uwagę inne dzieci i osoby dorosłe
- komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne
- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: gestów (...), impresji teatralnych (...), mimicznych
- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego, posługuje się językiem polski w mowie zrozumiałej dla dzieci i osób dorosłych, mówi płynnie, wyraźnie, rytmicznie
- eksperymentuje rytmem, głosem, dźwiękami i ruchem rozwijając swoją wyobraźnię muzyczną, słucha, odtwarza i tworzy muzykę (...) oraz wyraża ją ruchem (...), śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru
- określa kierunki i ustala położenie przedmiotów w stosunku do własnej osoby, a także w stosunku do innych przedmiotów, rozróżnia stronę lewą i prawą
- podejmuje samodzielną aktywność poznawczą- oglądanie książek

Treści programowe:

I- 5

III- 8, 9

IV- 1, 2, 7, 14,

Metody:

- Podające- opowiadanie
- Problemowe- dyskusja
- Praktyczne- działanie dzieci

Formy:

- Praca indywidualna

- Praca w zespołach
- Praca w małych grupach

Środki dydaktyczne:

- Baśń „Królowa śniegu” H. Ch. Andersen, wiersz „Przyjaciele” G. Kasdepke
- Różnorodne materiały i narzędzia plastyczne
- Mapa z zadaniami
- Magnetofon, płyty z nagraniem muzyką

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Powitanie z dziećmi za pomocą „Iskierki Przyjaźni”
2. Odczytanie baśni „Królowa śniegu” i wiersza „Przyjaciel”.
3. Rozmowa kierowana pytaniami nauczycielki „kto to jest przyjaciel?”
4. W poszukiwaniu przyjaciela- zaprojektowanie gry planszowej „W poszukiwaniu Kaja”.
5. Z przyjacielem na koniec świata- zorganizowanie podchodów na placu przedszkolnym (czytanie map i wykonywanie po drodze różnych zadań)
6. Przepis na przyjaźń- układanie własnej bajki, baśni o prawdziwym przyjacielu, samodzielne wykonanie ilustracji przez dzieci.
7. Podsumowanie zajęć- ocenianie postępowania dobrego i złego wobec innych, wyrażanie swoich emocji.